

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 70/2014

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Δ')

Συνεδρίαση της 25-2- 2014

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ανδρέας Φυτράκης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Στέφανος Δέτσης, Βασιλική Δούσκα, Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Νίκη Μαριόλη, Δήμητρα Κεφάλα, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αθηνά Αλεφάντη και Παναγιώτης Παππάς, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Αθηνά Αλεφάντη, Νομική Σύμβουλος του Κράτους.

Ερώτημα : Με αριθμ. πρωτ. 51796/20-9-2013 έγγραφο της Δ/σης Αρχιτεκτονικής – Τμήμα Παραδοσιακών Οικισμών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Περίληψη Ερωτήματος : α) Εάν, μετά τη δημοσίευση του αρχαιολογικού νόμου (ν. 3028/02) και το ότι στους ιστορικούς τόπους

(άρθρο 16) προβλέπεται αναλογική εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 12, 13, 14, 15 του νόμου αυτού και ειδικότερα του άρθρου 14 παρ. 6, παραμένουν σε ισχύ οι σχετικές διατάξεις μεταβίβασης αρμοδιοτήτων, που καθορίζονται στα π.δ. 358/1986 και 1/1986, με τα οποία μεταβιβάστηκαν, από τον ήδη Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, στον Υπουργό Μακεδονίας – Θράκης και στον Υπουργό Ναυτιλίας και Αιγαίου, οι αρμοδιότητες για την προστασία των ιστορικών τόπων. Εάν, οι ως άνω Υπουργοί διατηρούν την εκχωρηθείσα αρμοδιότητα για τροποποιήσεις ρυμοτομικών σχεδίων σε ιστορικούς τόπους στις περιοχές χωρικής αρμοδιότητάς τους και συνεπώς ο Υπουργός ΠΕΚΑ δεν συνυπογράφει τα σχέδια Π. Δ/γμάτων του άρθρου 14 παρ. 6 του ν. 3028/02.

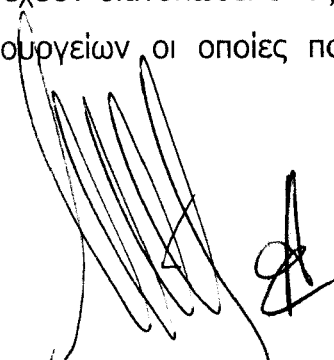
β) Εάν οι τροποποιήσεις σχεδίων πόλεως που περιλαμβάνουν νεώτερα μνημεία του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού, αντιμετωπίζονται αντίστοιχα με τους ιστορικούς τόπους.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής:

I. Ιστορικό

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και εκτίθεται στο υποβληθέν ερώτημα, στη Δ/ση Αρχιτεκτονικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής έχουν περιέλθει φάκελοι που αφορούν σε τροποποιήσεις ρυμοτομικών σχεδίων σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού ως ιστορικοί τόποι ή αρχαιολογικοί χώροι και είναι χωρικής αρμοδιότητας Υπουργείου Μακεδονίας & Θράκης και Υπουργείου Ναυτιλίας & Αιγαίου.

Αναφορικά με το ζήτημα της αρμοδιότητας πολεοδομικών ρυθμίσεων, ενόψει της ως άνω χωρικής αρμοδιότητας, έχουν διατυπωθεί οι εξής απόψεις από τις αρμόδιες Διευθύνσεις των Υπουργείων, οι οποίες παρατίθενται περιληπτικά:

Η Διεύθυνση Νομοθετικού Έργου και η Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού του πρώην Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ και ήδη Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την με αριθ. 29454/21-7-2003 εγκύκλιο τους περί αρμοδιοτήτων πολεοδομικού σχεδιασμού, διατύπωσαν την άποψη ότι «...η έγκριση ή τροποποίηση σχεδίων πόλεων και ο καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησης ιστορικών τόπων χαρακτηρισμένων από το Υπουργείο Πολιτισμού» ρυθμίζεται με π.δ. «από τον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό (ΠΕΧΩΔΕ, Αιγαίου ή Μακεδονίας-Θράκης και τον Υπουργό Πολιτισμού)...».

Η πρώτη εκ των ως άνω Διευθύνσεων με το με αριθμ. πρωτ. 15947/17-5-2007 έγγραφό της διατύπωσε μεταγενέστερα όμοια άποψη και συγκεκριμένα ότι «...ο Υπουργός ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. διατηρεί την αρμοδιότητα σχετικά με την προστασία των ιστορικών τόπων καθώς και τις πολεοδομικές ρυθμίσεις σε αυτούς, η οποία όμως έχει μεταβιβαστεί στον Υπουργό Μακεδονίας-Θράκης για τις περιοχές ευθύνης και αρμοδιότητάς του. Κατά συνέπεια θεωρούμε ότι όπου ο ν. 3028/2002 αναφέρεται σε αρμοδιότητες του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ εφόσον αυτές έχουν μεταβιβασθεί στον Υπουργό Μακεδονίας-Θράκης ασκούνται από αυτόν, όσον αφορά στις περιοχές αρμοδιότητας του Υπουργείου αυτού...»

Επίσης, η ίδια Διεύθυνση, με αφορμή αίτημα τροποποίησης ρυμοτομικού σχεδίου στον ιστορικό τόπο Θεσσαλονίκης, όσον αφορά στις αρμοδιότητες, με το με αριθμ. πρωτ. 10545/22-3-2013 έγγραφό της, διατηρώντας την ίδια άποψη, απάντησε ότι για το θέμα «...απαιτείται η έκδοση π. δ/τος συνυπογραφής των Υπουργών Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού (σημ: νυν ΥΠ.ΠΟ.Α.) και Μακεδονίας-Θράκης...».

Η Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με το με αριθ. πρωτ. 52523/30-10-2013 έγγραφό της διατύπωσε την άποψη ότι διατηρήθηκε η αρμοδιότητα των «χωρικών» Υπουργείων (Μακεδονίας – Θράκης και Ναυτιλίας και Αιγαίου), αναφορικά με την τροποποίηση ή έγκριση ρυμοτομικών σχεδίων

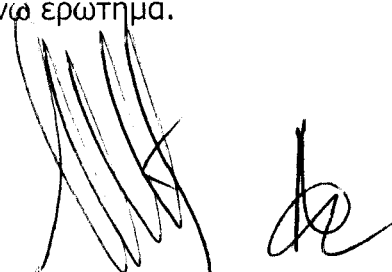
εντός ιστορικών τόπων, με την προϋπόθεση παράλληλου χαρακτηρισμού του οικισμού και ως παραδοσιακού.

Η Γενική Δ/ση Περιβάλλοντος και Υποδομών του Υπουργείου Μακεδονίας - Θράκης με το με αριθμ. πρωτ. οικ. 3499/22-7-2013 έγγραφό της πρότεινε να τροποποιηθεί ο ν. 3028/2002, ώστε να αποσαφηνιστούν οι αρμοδιότητες των Υπουργείων αναφορικά με τις πολεοδομικές ρυθμίσεις σε ιστορικούς τόπους.

Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής με το με αριθ. πρωτ. ΔΠΕ/φ. 270.7/6773/14-11-2013 έγγραφό της διατύπωσε την άποψη ότι τα Υπουργεία Μακεδονίας – Θράκης και Ναυτιλίας – Αιγαίου έχουν αρμοδιότητα σύνταξης σχεδίου π.δ/τος έγκρισης, αναθεώρησης ή τροποποίησης σχεδίων πόλεων σε ιστορικούς τόπους μόνο στη περίπτωση που οι ιστορικοί αυτοί τόποι ή τμήματα αυτών έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακά σύνολα και τα οποία εμπίπτουν στην περιοχή αρμοδιότητάς τους.

Τέλος, το Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Μακεδονίας και Θράκης, με το με αριθμ. πρωτ. 4096/ερ. 10/2013/19-3-2013 έγγραφό του διατύπωσε γνώμη ότι «...από τις 28-6-2002, ημερομηνία θέσης σε ισχύ του Ν. 3028/2002, η διάταξη του άρθρου 2 περίπτωση δ, υποπερίπτωση δδ του Π.Δ. 358/1986, δυνάμει της οποίας το τότε Υπουργείο Βόρειας Ελλάδας είχε αποκτήσει την αρμοδιότητα προστασίας των ιστορικών τόπων και ορισμού όρων και περιορισμών δόμησης σε αυτούς από το τότε Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ, έχει καταργηθεί. Εξυπακούεται ότι, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, από την ίδια ημερομηνία έχει πάψει ισχύουσα και η διάταξη του άρθρου 1 περίπτωση γ' του Π.Δ. 161/1984 δυνάμει της οποίας το τότε Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ ασκούσε την αντίστοιχη αρμοδιότητα (προστασία ιστορικών τόπων) στη λοιπή, πλην Μακεδονίας-Θράκης, Χώρα...».

Στη συνέχεια υποβλήθηκε το ως άνω ερώτημα.

II. Διατάξεις

α) Π.Δ. 161/30.4.84 (Α` 54) - Ανακατανομή αρμοδιοτήτων των Υπουργείων Πολιτισμού και Επιστημών και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος.

Άρθρο 1. «Στο Υπουργείο Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος, εκτός από τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το άρθρο 5 του Π.Δ. 574/1982, "Ανακατανομή αρμοδιοτήτων των Υπουργείων" (ΦΕΚ 104/τ. Α), υπάγονται και οι ακόλουθες, που μεταφέρονται από το Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών: α.....β.....γ. Η προστασία των τόπων που χαρακτηρίζονται ή έχουν ήδη χαρακτηρισθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών ως ιστορικοί, καθώς και η έγκριση για εκτέλεση οποιουδήποτε έργου σ` αυτούς τους τόπους (άρθρο 5 του Ν.1469/50). Οι όροι και περιορισμοί δόμησης στους ιστορικούς τόπους ορίζονται από τον Υπουργό Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, μετά από προηγούμενη γνωμοδότηση του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών

β) Π.Δ. 358/10.10.86. (Α` 158) Καθορισμός αρμοδιοτήτων Υπουργείου Βόρειας Ελλάδας.

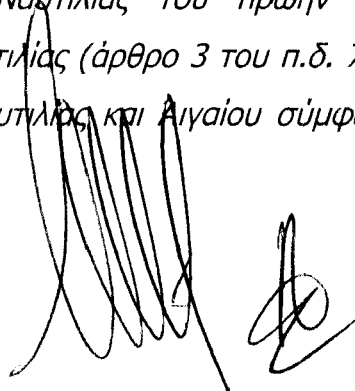
Άρθρο 2. «Οι παρακάτω αρμοδιότητες των Υπουργείων, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Βιομηχανίας,, όπως προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, περιέρχονται στο Υπουργείο Βόρειας Ελλάδας, εφ` όσον έχουν ως αντικείμενο τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν την περιοχή της αρμοδιότητάς του.δ. Από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.δδ. Η προστασία των τόπων που χαρακτηρίζονται ή έχουν χαρακτηρισθεί ήδη από το Υπουργείο Πολιτισμού ως ιστορικού, καθώς και ο ορισμός όρων και περιορισμών δόμησης αυτών (άρθρ. 1 περ. γ του Π.Δ. 161/1984). εε.....»

γ) Π.Δ. 1/15.1.1986 (Α` 1) - Καθορισμός αρμοδιοτήτων Υπουργείου Αιγαίου.

Άρθρο 2 - Αρμοδιότητες «1. Στο Υπουργείο Αιγαίου ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες:..... 3. Οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία αρμοδιότητες των Υπουργείων, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, που έχουν ως αντικείμενο τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην περιφέρεια του Υπουργείου Αιγαίου ανακατανέμονται έτσι ώστε στο Υπουργείο Αιγαίου περιέρχονται οι παρακάτω αρμοδιότητες με τον περιορισμό, αντίστοιχα στην περιφέρεια αυτή των αρμοδιοτήτων, των πιο πάνω Υπουργείων, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στο διάταγμα αυτό.....ζ) Από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.....δδ) Η προστασία των τόπων που χαρακτηρίζονται ή έχουν ήδη χαρακτηριστεί από το Υπουργείο Πολιτισμού ως ιστορικοί, καθώς και ο ορισμός όρων και περιορισμών δόμησης αυτών (άρθρο 1 περ. γ του Π.Δ.161/84).....»

δ) Το ως άνω Υπουργείο Μακεδονίας – Θράκης και το Υπουργείο Αιγαίου, καταργήθηκαν, μετατράπηκαν σε Γενικές Γραμματείες και ήδη επανιδρύθηκαν ως Υπουργεία, όπως ορίζεται στις διατάξεις του Π. Δ. 85/2012 (ΦΕΚ Α' 141) - Ίδρυση και μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά και κατάργηση υπηρεσιών και ειδικότερα

στο άρθρο 5 - Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου. «1. *Ιδρύεται Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου. Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου συγκροτείται από:..... β) τις υπηρεσίες που ανήκαν στο πρώην Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής και μεταφέρθηκαν στο πρώην Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας με τα π.δ. 185/2009 (Α' 213), 189/2009 (άρθρο 4 παρ. 4), 50/2010 (άρθρο 1 περίπτ Α'), 127/2010 (άρθρο 2 παρ. 1) και 65/2011 (άρθρο 4), όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί κατά την έκδοση του παρόντος, με τις αρμοδιότητες, όργανα, θέσεις και προσωπικό τους και τους φορείς που επόπτευαν. 2. Όλες οι υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας του πρώην Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (άρθρο 3 του π.δ. 73/2011), οι οποίες μεταφέρονται στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου σύμφωνα με την*

προηγούμενη παράγραφο, αποτελούν τη Γενική Γραμματεία του ως άνω Υπουργείου.....» και

στο άρθρο 7 - Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης - 1. «Επανιδρύεται το Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης, το οποίο συγκροτείται από τις υπηρεσίες που ανήκαν στο πρώην Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης, με το σύνολο των αρμοδιοτήτων, οργάνων, θέσεων και προσωπικού, καθώς και με τους φορείς που αυτό επόπτευε πριν τη μετατροπή του σε Γενική Γραμματεία Μακεδονίας - Θράκης (άρθρο 3 π.δ. 185/2009, Α`/213), η οποία και καταργείται,»

ε) Ν. 3028/2002 (ΦΕΚ Α` 153) - Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Άρθρο 14 - Αρχαιολογικοί χώροι σε οικισμούς - Οικισμοί που αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους «.....β. Μέσα στους αρχαιολογικούς χώρους που είναι ενεργοί οικισμοί καθορίζονται, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Πολιτισμού και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του τυχόν άλλου κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, ειδικές ρυθμίσεις όσον αφορά τους περιορισμούς της ιδιοκτησίας, τις χρήσεις γης ή κτιρίων, τους όρους δόμησης ή τις επιτρεπόμενες δραστηριότητες».

Άρθρο 16 - Ιστορικοί τόποι «Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου, συνοδεύεται από διάγραμμα οριοθέτησης και δημοσιεύεται μαζί με αυτό στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτάσεις ή σύνθετα έργα του ανθρώπου και της φύσης σύμφωνα με τις ειδικότερες διακρίσεις του εδαφίου δ' του άρθρου 2 χαρακτηρίζονται ιστορικοί τόποι. Στους ιστορικούς τόπους εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 12, 13, 14 και 15».

στ) Διατάξεις σχετικά με την αρμοδιότητα έγκρισης ή τροποποίησης σχεδίων πόλης.

Ν. 4067/2012 (ΦΕΚ Α` 79) - Νέος Οικοδομικός Κανονισμός.

Άρθρο 31 - Ρύθμιση πολεοδομικών θεμάτων «1. Η έγκριση, αναθεώρηση ή τροποποίηση ρυμοτομικών σχεδίων, γίνεται με προεδρικό διάταγμα με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ή άλλου αρμόδιου Υπουργού, κατά τις διατάξεις της παρ. 9β του άρθρου 25 του ν. 2508/1997.».

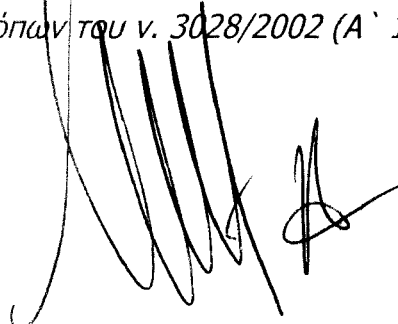
Ν. 2508/1997 (ΦΕΚ Α' 124) - Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών της χώρας και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 25 παρ. 9 β. «Ειδικά ο καθορισμός των ορίων και των όρων και περιορισμών δόμησης, καθώς και η έγκριση ή τροποποίηση σχεδίων πόλεων και πολεοδομικών μελετών χαρακτηρισμένων ως παραδοσιακών, γίνεται με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν προτάσεως του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, μετά από γνωμοδότηση του Κεντρικού Σ.Χ.Ο.Π.. Προκειμένου για παραδοσιακούς οικισμούς περιοχών αρμοδιότητας Υπουργών Μακεδονίας - Θράκης και Αιγαίου, οι ανωτέρω ρυθμίσεις ασκούνται από τους Υπουργούς αυτούς, αντίστοιχα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις».

ζ) Ν. 4030/2011 (ΦΕΚ Α' 249) - Νέος τρόπος έκδοσης αδειών δόμησης, ελέγχου κατασκευών και λοιπές διατάξεις.

Άρθρο 38 - Αναδιάρθρωση Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ)

«15. Μετά το άρθρο 9 του π.δ. 51/1988 προστίθεται άρθρο 9Α ως εξής: «Άρθρο 9Α - Διάρθρωση της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής.....β) Τμήμα Παραδοσιακών Οικισμών, με τις εξής αρμοδιότητες:..... ββ) Η σύνταξη και έγκριση προτύπων, προδιαγραφών, κανονισμών και ειδικών μελετών και προγραμμάτων, τα οποία αναφέρονται στην πολεοδομική συγκρότηση, το σχέδιο πόλεως, τους όρους δόμησης, τις χρήσεις γης, την μορφολογική κατάσταση, την ανάδειξη, την αναστήλωση και την ανάπλαση των παραδοσιακών οικισμών, των ζωνών προστασίας αυτών ως και των αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων του ν. 3028/2002 (Α' 153)».

III. Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων.

Επί του α' ερωτήματος.

Από τις παρατεθείσες διατάξεις σε συνδυασμό με το δοθέν πραγματικό του ερωτήματος συνάγονται τα ακόλουθα :

α) Με το άρθρο 1 του Π.Δ. 161/1984 ορίστηκε η ανακατανομή αρμοδιοτήτων των Υπουργείων Πολιτισμού και Επιστημών και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος. Με το άρθρο αυτό, μεταξύ άλλων, προβλέφτηκε μετά από μεταφορά από το Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών στο Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ (ήδη Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής – ΥΠΕΚΑ), η υπαγωγή της αρμοδιότητας προστασίας των τόπων που χαρακτηρίζονται ή έχουν ήδη χαρακτηρισθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών ως ιστορικοί, της έγκρισης για εκτέλεση οποιουδήποτε έργου στους τόπους αυτούς, καθώς και της επιβολής όρων και περιορισμών δόμησης, κατά την καθοριζόμενη στο άρθρο αυτό διαδικασία (ΣΤΕ Π.Ε. 42/1984 και 210/1984).

Στη συνέχεια, με το άρθρο 2 του Π.Δ. 358/1986 περιήλθαν, από τον νυν ΥΠΕΚΑ στο Υπουργείο Βόρειας Ελλάδας (ήδη Υπουργείο Μακεδονίας – Θράκης) και εντός της χωρικής του αρμοδιότητας, η αρμοδιότητα προστασίας των τόπων που χαρακτηρίζονται ή έχουν χαρακτηρισθεί ήδη από το Υπουργείο Πολιτισμού ως ιστορικοί, καθώς και ο ορισμός όρων και περιορισμών δόμησης αυτών (πρβλ. ΣΤΕ 1996/2000).

Όμοια αρμοδιότητα δόθηκε με το άρθρο 2 του Π.Δ. 1/1986 και στο Υπουργείο Αιγαίου ήδη Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου (Γνωμ. Ν.Σ.Κ 722/2001).

Από τον συνδυασμό των ως άνω διατάξεων συνάγεται ότι ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής έχει την αρμοδιότητα σχετικά με την προστασία των χαρακτηρισμένων από το Υπουργείο Πολιτισμού ως ιστορικών τόπων και συγκεκριμένα την αρμοδιότητα θέσπισης ατομικών ρυθμίσεων (έγκριση έργου) και κανονιστικών ρυθμίσεων (επιβολή όρων και περιορισμών δόμησης).

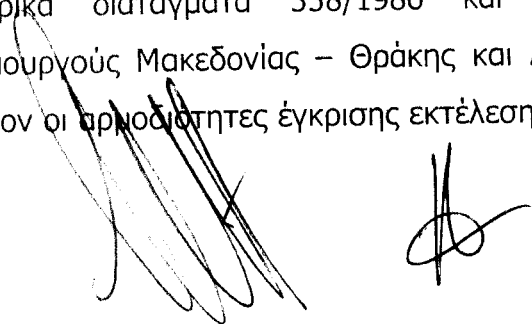
Οι αρμοδιότητες αυτές, μεταβιβάστηκαν στον Υπουργό Μακεδονίας – Θράκης και Υπουργό Ναυτιλίας και Αιγαίου για τις περιοχές ευθύνης και αρμοδιότητάς τους (Βλ. ΣΤΕ Π.Ε. 282/2009 σκ.26).

Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα και προβλεπόμενα στο π.δ. 85/2012, το Υπουργείο Μακεδονίας – Θράκης και το Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου, με την επανίδρυσή τους, περιέλαβαν το σύνολο των Υπηρεσιών, αρμοδιοτήτων κλπ., που είχαν πριν την κατάργησή τους. Συνεπώς, τα Υπουργεία αυτά, εξακολουθούν να έχουν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα π.δ.358/1986 και 1/1986 (ΣΤΕ Π.Ε. 102/2012).

β) Εξάλλου, με τις διατάξεις του Ν. 4067/2012 - Νέος Οικοδομικός Κανονισμός – και ειδικότερα το άρθρο 31 και τις διατάξεις της παρ. 9β του άρθρου 25 του ν. 2508/1997 ρυθμίζεται ο τρόπος και καθορίζεται η διαδικασία έγκρισης, αναθεώρησης ή τροποποίησης ρυμοτομικών σχεδίων, περιοχών χαρακτηρισμένων ως παραδοσιακών, προβλέποντας την έκδοση προεδρικού διατάγματος με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ή άλλου αρμόδιου Υπουργού.

Ειδικά, όταν πρόκειται για παραδοσιακούς οικισμούς περιοχών αρμοδιότητας Υπουργού Μακεδονίας - Θράκης ή Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου, οι ανωτέρω ρυθμίσεις ασκούνται από τους Υπουργούς αυτούς αντίστοιχα.

Από τις ειδικές διατάξεις αυτές (ενν. ν. 4067/2012 και π.δ.358/1986 και 1/1986), γραμματικώς και συστηματικώς ερμηνευμένες, προκύπτει σαφώς ότι ο Υπουργός Μακεδονίας – Θράκης και ο Υπουργός Αιγαίου είναι αρμόδιοι για τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου περιοχής, που έχει χαρακτηριστεί από το Υπουργείο Πολιτισμού ως ιστορικός τόπος, μόνον στη περίπτωση που η περιοχή έχει χαρακτηριστεί προηγουμένως παραδοσιακός οικισμός και όχι σε οποιαδήποτε περίπτωση επιχειρείται τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου. Και τούτο, διότι με τα προεδρικά διατάγματα 358/1986 και 1/1986 μεταβιβάστηκαν ρητά στους Υπουργούς Μακεδονίας – Θράκης και Αιγαίου, εντός των ιστορικών τόπων, μόνον οι αρμοδιότητες έγκρισης εκτέλεσης έργου

και επιβολής όρων και περιορισμών δόμησης και όχι η εν γένει αρμοδιότητα τροποποίησης ρυμοτομικού σχεδίου, ενώ η αρμοδιότητα έγκρισης, αναθεώρησης ή τροποποίησης των ρυμοτομικών σχεδίων δόθηκε στους Υπουργούς αυτούς, με τις ως άνω διατάξεις του ν. 4067/2012, μόνο για τους χαρακτηρισμένους οικισμούς ως παραδοσιακούς. Επομένως, σε περίπτωση τροποποίησης σχεδίου, περιοχής χωρικής αρμοδιότητας του Υπουργού Μακεδονίας – Θράκης ή του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου, που έχει χαρακτηριστεί μόνον ως ιστορικός τόπος, η αρμοδιότητα παραμένει στον Υπουργό ΠΕΚΑ (πρβλ. ΣΤΕ 2500/2009 σκ. 17).

Επιπροσθέτως επισημαίνεται ότι στο άρθρο 38 του ν. 4030/2011 προβλέπονται, μεταξύ άλλων, οι αρμοδιότητες του Τμήματος Παραδοσιακών Οικισμών, της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής του ΥΠΕΚΑ και ορίζεται ρητά η αρμοδιότητα του Τμήματος αυτού για την σύνταξη και έγκριση προτύπων, προδιαγραφών, κανονισμών και ειδικών μελετών και προγραμμάτων, τα οποία αναφέρονται στην πολεοδομική συγκρότηση, στο σχέδιο πόλης, στους όρους δόμησης, στις χρήσεις γης, στην μορφολογική κατάσταση, στην ανάδειξη, στην αναστήλωση και στην ανάπλαση των παραδοσιακών οικισμών, των ζωνών προστασίας αυτών ως και των αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων του ν. 3028/2002 (Α' 153). Δηλαδή, ούτε από την διάταξη αυτή προκύπτει κάποια αρμοδιότητα του Υπουργού Μακεδονίας – Θράκης και του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου για την έγκριση πολεοδομικής μελέτης ή τροποποίησης σχεδίου πόλης, χωρικής αρμοδιότητάς τους, με μόνη την προϋπόθεση ότι αυτά βρίσκονται εντός αρχαιολογικών ή ιστορικών τόπων, χωρίς ταυτόχρονα να έχουν χαρακτηριστεί και παραδοσιακοί οικισμοί.

γ) Περαιτέρω, στο άρθρο 16 του ν. 3028/2002, ο οποίος οργανώνει και εξειδικεύει την προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος, ορίζεται ότι στους ιστορικούς τόπους εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 12, 13, 14 και 15.

Ειδικότερα, στο άρθρο 14 παρ. 6 προβλέπεται ότι μέσα στους αρχαιολογικούς χώρους (στη προκειμένη περίπτωση ιστορικούς) που είναι ενεργοί οικισμοί, όταν πρόκειται να θεσπιστούν ειδικές ρυθμίσεις όσον αφορά

τους περιορισμούς της ιδιοκτησίας, τις χρήσεις γης ή κτιρίων, τους όρους δόμησης ή τις επιτρεπόμενες δραστηριότητες, απαιτείται η έκδοση προεδρικού διατάγματος ύστερα από πρόταση των Υπουργών Πολιτισμού και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του τυχόν άλλου κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού (εννοεί π.χ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κλπ.).

Με την ως άνω διάταξη ορίζεται ρητά ποιες είναι οι ειδικές ρυθμίσεις για τις οποίες απαιτείται η έκδοση προεδρικού διατάγματος και ανάμεσα σε αυτές δεν προβλέπεται και κάθε περίπτωση τροποποίησης του ρυμοτομικού σχεδίου ή έγκρισης πολεοδομικής μελέτης.

I.V. Συμπέρασμα

Από το σύνολο των παρατεθεισών διατάξεων (αλλά πρωτίστως το άρθρο 14 παρ. 6 του ν. 3028/2002 και το άρθρο 31 του ν. 4067/2012) συνάγεται ότι σε περίπτωση έγκρισης, αναθεώρησης ή τροποποίησης σχεδίου πόλης σε περιοχή χωρικής αρμοδιότητας του Υπουργού Μακεδονίας – Θράκης ή του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου, οι Υπουργοί αυτοί είναι αρμόδιοι να συνυπογράψουν τα σχετικά προεδρικά διατάγματα, υπό την προϋπόθεση η περιοχή να υπάγεται σε διπλό καθεστώς προστασίας, δηλαδή να έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικός τόπος, αλλά και ως παραδοσιακός οικισμός.

Άλλως, σε περίπτωση τροποποίησης σχεδίου, περιοχής χωρικής αρμοδιότητας του Υπουργού Μακεδονίας – Θράκης ή του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου, που έχει χαρακτηριστεί μόνον ως ιστορικός τόπος, η αρμοδιότητα παραμένει στον Υπουργό ΠΕΚΑ.

Επί του β' ερωτήματος.

Το ερώτημα αυτό, αφενός μεν δεν συνδέεται προς ορισμένα πραγματικά περιστατικά υπόθεσης, αφετέρου δε δεν ζητείται ερμηνεία συγκεκριμένης διάταξης, όπως απαιτούν ρητά προς τούτο οι διατάξεις της

παραγράφου 6 του άρθρου 6 του ν. 3086/2002 «Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κατάσταση των Λειτουργών και Υπαλλήλων του» (Α' 324/2002), όπου ορίζεται ότι «6. Τα ερωτήματα της Διοίκησης πρέπει να διαλαμβάνουν πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και προσδιορισμό των προβληματισμών της, για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το Ν.Σ.Κ., προκειμένου να τις εφαρμόσει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της...»

Ως εκ τούτου δεν δύναται να εκδοθεί γνωμοδότηση επ' αυτού, η δε Διοίκηση μπορεί να υποβάλει ερώτημα, υπό τις ως άνω προϋποθέσεις.

V. Κατόπιν των ανωτέρω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ομόφωνα ότι στο υποβληθέν υποερώτημα α' αρμόζει η απάντηση που εκτίθεται στο ως άνω συμπέρασμα **(παράγραφος I.V.)**

Θεωρήθηκε

Αθήνα 14.3 - 2014

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Ανδρέας Φυτράκης

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

(Handwritten signature)

Αθηνά Αλεφάντη

Νομική Σύμβουλος
του Κράτους